

UKLJUČIVANJE U DRUŠTVO REPUBLIKE SRBIJE ZA OSOBE KOJIMA JE ODOBREN AZIL

Beogradski centar
za ljudska prava

UNHCR
The UN Refugee Agency

**UKLJUČIVANJE
U DRUŠTVO
REPUBLIKE SRBIJE
ZA OSOBE KOJIMA JE
ODOBREN AZIL**

Istraživanja i objavljivanje ovog izveštaja omogućio je UNHCR. Ovo nije publikacija UNHCR. UNHCR ne odgovara za njen sadržaj niti ga nužno podržava. Svi izneti stavovi predstavljaju isključivo stavove autora ili izdavača i ne odražavaju nužno stavove UNHCR, Ujedinjenih nacija ili njenih država članica.

LIČNA DOKUMENTA

Ukoliko vam je odobren azil u Srbiji potrebno je da zamijenite vašu ličnu kartu za tražioca azila ličnom kartom za lice kome je odobren azil. U tome vam mogu pomoći vaši advokati Beogradskog centra za ljudska prava. Za izdavanje lične karte potrebno je da nam dostavite:

- ▶ dve fotografije formata za ličnu kartu (3x3.5 cm)
- ▶ adresu stanovanja
- ▶ podatke o stanodavcu (adresu stanovanja, broj lične karte, JMBG)

Prilikom svakog preseljenja dužni ste da o tome obavestite Kancelariju za azil u najkraćem roku. Tada će vam biti izdata i nova lična karta za koju je potrebno da dostavite iste podatke kao za prvu ličnu kartu. Ukoliko ličnu kartu izgubite odmah o tome obavestite vašeg advokata ili Kancelariju za azil.

Lična karta za lice kome je odobreno utočište ima rok važenja od 5 godina, dok za lica kojima je odobrena supsidijarna zaštita rok važenja je godinu dana. Dužni ste da vodite računa o tome kada vaša dokumenta ističu i da o tome obavestite Kancelariju za azil ili vašeg advokata.

PUTNI DOKUMENT

Putni dokument možete zatražiti od Kancelarije za azil, s tim da u ovom trenutku ne postoje tehničke mogućnosti za njihovo izdavanje.

VOZAČKA DOZVOLA /REGISTRACIJA VOZILA

Za dobijanje vozačke dozvole potrebno je da prikupite:

- ▶ uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilima;
- ▶ uverenje o položenom vozačkom ispitu za upravljanje motornim vozilima odnosno probne vozačke dozvole ili važeću inostranu vozačku dozvolu ako se podnosi zahtev za zamenu inostrane vozačke dozvole za vozačku dozvolu Republike Srbije;
- ▶ potvrda o položenom ispitu iz prve pomoći;
- ▶ dokaz o uplati propisane administrativne takse, naknade za obrazac i troškove izdavanja vozačke dozvole, odnosno probne vozačke dozvole;
- ▶ lična karta ili lična karta za stranca na uvid;
- ▶ putna isprava za stranca;
- ▶ dokaz o prijavi boravka, odnosno o odobrenom boravku dužem od tri meseca.

Sva polaganja se obavljaju na srpskom jeziku.

Da biste registrovali vaše vozilo potrebno je da, osim redovnih uslova koji su propisani od strane saobraćajne policije, dostavite i potvrdu o vašem statusu koju izdaje Kancelarije za azil. U tome vam mogu pomoći vaši advokati.

DRŽAVLJANSTVO

Zakon o azilu RS, u članu 43. navodi prava izbeglica jednaka pravima stalno nastanjenih stranaca u RS. Lica kojima je priznato pravo na utočište u Republici Srbiji imaju jednaka prava kao stalno nastanjeni stranci u Srbiji.

Trenutkom dobijanja izbegličkog statusa, vi dobijate privremeni boravak u trajanju izbegličkog statusa (5 godina). Da biste bili u mogućnosti da podnete zahtev za prijem u državljanstvo RS, prvo morate dobiti status stalno nastanjenog stranca.

Da biste dobili taj status, po Zakonu o strancima RS, član 37. morate ispuniti neke od sledećih uslova:

- 1) da ste do dana podnošenja zahteva za stalno nastanjenje u Republici Srbiji boravili neprekidno duže od pet godina na osnovu odobrenja za privremeni boravak;
- 2) da ste najmanje tri godine u braku sa državljaninom Republike Srbije, ili strancem koji ima stalno nastanjenje;
- 3) ukoliko ste maloletnik na privremenom boravku u Republici Srbiji, potrebno je da je jedan od roditelja državljanin Republike Srbije ili stranac koji ima odobreno stalno nastanjenje, uz saglasnost drugog roditelja;
- 4) ili da ste poreklom sa teritorije Republike Srbije.

Takođe, potrebno je da niste osuđivani za krivično delo za koje se goni po službenoj dužnosti ili ako je za takvo krivično delo pokrenut postupak; da imate sredstva za izdržavanje; zdravstveno osiguranje; stalno mesto stanovanja i da ne postoje smetnje zaštite javnog poretka ili bezbednosti Republike Srbije i njenih građana.

UPIS DECE U MATIČNE KNJIGE ROĐENIH

Ukoliko se dete rodi na teritoriji Republike Srbije, dete se upisuje u matičnu knjigu rođenih na opštini gde se nalazi bolnica gde je rođeno. Dete dobija državljanstvo zemlje čije državljanstvo imaju roditelji. Ukoliko su roditelji u braku, imaju isto državljanstvo i prezime prijavu rođenja može izvršiti samo jedan roditelj. U suprotnom potrebno je prisustvo oba roditelja.

RADNA DOZVOLA I EBS I EVIDENCIJA

Kao lice kome je odobren azil imate pravo na ličnu radnu dozvolu koja ima isti rok važenja kao vaša lična karta. Sa ovom radnom dozvolom možete se zapošljavati pod istim uslovima kao državljani Republike Srbije bez ograničenja u pogledu poslodavca i trajanja zaposlenja. Za izdavanje radnih dozvola zadužena je Nacionalna služba za zapošljavanje.

Postupak vađenja započinje se pribavljanjem evidencionog broja za strance (EBS) koji izdaje Kancelarija za azil na lični zahtev. Nakon dobijanja EBS možete podneti zahtev pri NZS za koji je potrebno da uplatite taksu i priložite fotokopiju prve i poslednje strane odluke o dodeli utočišta, fotokopiju lične karte, potvrdu o EBS i popunjen obrazac.

Ukoliko nemate mogućnost da se zaposlite možete se prijaviti na evidenciju nezaposlenih lica kod Nacionalne službe za zapošljavanje na osnovu čega možete ostvariti određena prava kao što je pravo na socijalnu pomoć za nezaposlena lica.

Ukoliko se zaposlite vaš poslodavac je dužan da vas prijavi i plaća porez na vaš dohodak. Ukoliko želite da otvorite svoju firmu i samozaposlite se potrebno je da izvršite registraciju pri Agenciji za privredne registre gde ćete dobiti detaljnije informacije o plaćanju poreza i vođenju knjiga.

BANKOVNI RAČUN

Da biste otvorili račun u banci potrebno je da imate potvrdu o evidencionom broju za stranca i važeću ličnu kartu. Postoje dve vrste računa – tekući i devizni u zavisnosti od toga da li su vaša primanja vezana za zaposlenje (u dinarima) ili se radi o prilivima iz inostranstva u stranoj valuti.

UPLATNICA

НАЛОГ ЗА УПЛАТУ			
уплатилац	шифра плаћања	валута	износ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
сврха уплате	број модела	рачун примаоца	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
прималац	позив на број (одобрење)		
<input type="text"/>	<input type="text"/>		
печат и потпис уплатиоца	место и датум пријема	датум валуте	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

образец бр. 1

1

Za svako plaćanje u banci ili pošti potrebno je da popunite uplatnicu. U polje uplatilac unesite vaše ime i prezime, u polje svrha uplate napišite razlog zbog kog se vrši uplata a u polje primalac osobu ili instituciju kojoj uplaćujete. Sa desne strane nalaze se polja za upis valute u kojoj se uplata vrši (šifra za dinar je RSD), iznos koji se uplaćuje i račun na koji se vrši uplata. Šifru plaćanja,

model i poziv na broj dobićete od primaoca. S donje leve strane potpišite se. Uplatnica uvek ima dva lista, jedan primerak za vas i jedan za banku ili poštu.

PODRŠKA

Bez obzira na vaš status imate mogućnost da se konsultujete o poteškoćama sa kojima se suočavate a koji nisu pravne prirode sa savetnikom kog će vam obezbediti organizacija PIN.

PIN-kontakt:

Adresa: Gospodar Jevremova 48/4

Telefon: +381112638787

POMOĆ ZA SMEŠTAJ I INTEGRACIJU

Ukoliko vam je odobren azil i ukoliko nemate nikakvih primanja, godinu dana imate pravo na pomoć za troškove smeštaja od Komesarijata za izbeglice i migracije u iznosu od minimalne zarade u Republici Srbiji (oko 20 000 RSD). Kako biste ostvarili pravo na ovu pomoć potrebno je da dostavite:

- ▶ potvrdu o nezaposlenosti Nacionalne službe za zapošljavanje i izjavu overenu kod notara da nemate nikakva primanja.
- ▶ Uz ovo neophodno je dostaviti i kopiju lične karte i odluke Kancelarije za azil kojom vam je dodeljeno utočište ili supsidijarna zaštita. Ovu vrstu pomoći ne možete da primite dok se nalazite u centru za azil.

Osim pomoći pri smeštaju Komesarijat za izbeglice organizuje i besplatne časove srpskog jezika.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstvene preglede u državnim bolnicama možete ostvariti uz pomoć Danskog saveta za izbeglice (DRC) koji će vas uputiti u dalju proceduru i pokriti troškove lekova.

Danski savet za izbeglice-kontakt:

Adresa: Sinđelićeva 18

Telefon: +381113443574

Za stomatološke usluge morate platiti.

OBRAZOVANJE

Osnovno obrazovanje je obavezno i besplatno. Prema zakonu roditelji su obavezni da decu upišu u osnovnu školu i da vode računa da deca redovno pohađaju nastavu.

Srednje obrazovanje nije obavezno ali je besplatno.

Lica kojim je odobren azil mogu da pristupe visokom obrazovanju pod istim uslovima kao strani državljani.

Ukoliko imate prethodno stečene diplome one mogu biti priznate u Srbiji kako za potrebe rada tako i za potrebe daljeg školovanja. Ovaj postupak se vrši pred Ministarstvom prosvete. Priznavanje u svrhu zapošljavanja vrši ENIC/NARIC centar pri Ministarstvu. Neophodno je da dokumenta budu originalna i prevedena kod sudskog tumača.

GRADSKI PREVOZ

Kako biste koristili gradski prevoz u Beograd neophodno je da izvadite karticu BusPlus. Ovu karticu možete dobiti u obliku nepersonalizovane sa kojom možete plaćati za svaku vožnju pojedinačno (uplata se vrši na kioscima) i personalizovanu sa kojom možete uplatiti mesečnu kartu. Ukoliko ste nezaposleni imate pravo na jeftiniju kartu, ali morate doneti potvrdu Nacionalne službe za zapošljavanje. Cena mesečne karte za zaposlene i strane državljanke je identična te možete izvaditi bilo koju od te dve. Vodite računa o tome koja zona (deo grada u okviru kog koristite prevoz) vam je potrebna prilikom uplaćivanja mesečne karte.

Link sa mapom grada gde možete proveriti kojoj zoni pripada vaša adresa: <https://www2.busplus.rs/lt/zone-tarifnog-sistema>.

KORISNI LINKOVI

- ▶ <https://www.planplus.rs/> - najpreciznija mapa gradova i gradskog prevoza u Srbiji
- ▶ <https://poslovi.infostud.com/> - najveća baza oglasa za poslove
- ▶ <https://www.halooglasi.com/nekretnine> - oglasi za izdavanje stanova
- ▶ <https://www.nekretnine.rs/> - oglasi za izdavanje stanova

ADRESE

Kancelarija za azil

Adresa:
Bulevar Mihajla Pupina 2.
Novi Beograd

Policijska uprava za strance

Adresa:
Savska 35
Telefon: (+381 11) 3618956

UNHCR

Adresa:
Bulevar Zorana Đinđića 64,
Novi Beograd
Telefon: (+381 11) 4155424
E-mail: srbbe@unhcr.org

Nacionalna služba za zapošljavanje

Ukoliko živite u Beogradu
Adresa:
Gundulićev venac 23-25, Beograd
Telefoni: (+381 11) 2929100,2929000
Rad sa strankama: od 8 do 15 časova

Agencija za privredne registre

Adresa:
Brankova 25, Beograd
Telefon: (+ 381 11) 2023350

BusPlus

Adresa:
Makenzijeva 24, Beograd
Telefon: (+381 11) 7155155
E-mail: info@busplus.rs

ENIC/NARIC

Visoko obrazovanje – priznavanje inostranih diploma: Zahumska 14, kancelarija 412,
sreda i petak od 12:00 do 14:00;
broj telefona: (+381 11) 2401911,
lokali-251 i 257;

Osnovno i srednje obrazovanje
– priznavanje:
Nemanjina 22-26, 6. sprat, krilo C,
kancelarija 24,
sreda od 10:00 do 14:00,
broj telefona: (+381 11) 3616577
(od 13:00 do 14:00 svakog radnog dana);

Komesarijat za izbeglice i migracije Republike Srbije

Adresa:
Narodnih heroja 4, Novi Beograd

Telefon: (+381 11) 3117272

E-mail: kirs@kirs.gov.rs

VAŽNI TELEFONI

Policija 192
Vatrogasna brigada 193
Hitna pomoć 194

